

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 30 czerwca 2009 r.

Nr posiedzenia: 82

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat stanu realizacji kosztów zwalczania choroby Aujeszkiego.
 2. Informacja głównego lekarza weterynarii o stanie wdrażania programu zwalczania choroby Aujeszkiego.
 3. Sprawy różne.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Przemysław Błaszczak, Jerzy Chróścikowski, Lucjan Cichosz, Piotr Głowski, Henryk Górski, Kazimierz Jaworski, Ryszard Knosala, Sławomir Kowalski, Ireneusz Niewiarowski, Jan Olech, Zdzisław Pupa, Eryk Smulewicz, Grażyna Sztark, Grzegorz Wojciechowski.
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - sekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
 - dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii Wojciech Wojtyra,
 - Najwyższa Izba Kontroli:
 - doradca techniczny w Departamencie Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Jerzy Dawidem,
 - Główny Inspektorat Weterynarii:
 - główny lekarz weterynarii Janusz Związek,
 - Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna:
 - sekretarz Marek Mastalerek,
 - Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych:
 - zastępca przewodniczącego Mieczysław Pękal,
 - Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej Polsus:
 - członek komisji rewizyjnej Mieczysław Gawełek.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1, 2 Informację na temat stanu realizacji kosztów zwalczania choroby Aujeszkiego przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk.

W ustawie budżetowej na 2009 rok na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt określone zostały środki budżetowe w kwocie 319.258.000 zł, z tego w części 85 w budżetach wojewodów w rozdziale 01022

w wysokości 53.958.000 zł oraz w części 83 w rezerwach celowych w wysokości 265.300.000 zł (tj. z wyłączeniem kwoty 11.500.000 zł przeznaczonej na zwiększenie zatrudnienia w inspektoratach weterynarii). Z rezerwy tej Minister Finansów w ramach I transzy na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt uruchomił dodatkowe środki budżetowe dla wszystkich województw w kwocie ogółem 131.064.187 zł, tj. 49,4% rezerwy celowej na 2009 r., z tego w rozdziale 01022 na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w kwocie 123.915.920 zł. Z kwoty tej według stanu na dzień 19 czerwca 2009 r. wojewodowie przekazali do wojewódzkich inspektoratów weterynarii kwotę 59.541.104 zł. We wszystkich województwach występują zobowiązania na łączną kwotę w wysokości 11.122.113 zł. Łączne wydatki poniesione na zwalczanie choroby Aujeszkyego w 2009 r., na dzień 31 maja 2009 r. wyniosły 25 033 048,49 zł, z czego kwota 8 330 524, 72 zł pochodziła ze środków budżetowych wojewodów, a kwota w wysokości 16 702 523,77 zł pochodziła z rezerwy celowej.

Informację o stanie wdrażania programu zwalczania choroby Aujeszkyego przedstawił główny lekarz weterynarii Janusz Związek. Program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na 2009 r. został zatwierdzony decyzją 2008/879/WE z dnia 28 listopada 2008 r. zatwierdzającą roczne i wieloletnie programy krajowe oraz wkład finansowy Wspólnoty w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawione przez państwa członkowskie na 2008 r. i lata następne. Wysokość wkładu finansowego może wynieść w 2009 r. maksymalnie 2,5 mln euro. Stan realizacji programu jest różny w poszczególnych województwach, większość województw zakończyła pierwsze pobieranie próbek. Trwają badania pojedynczych stad świń, nowo zarejestrowanych w Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. We wszystkich województwach jest realizowane drugie i trzecie pobieranie próbek. Niektóre powiaty w województwach dolnośląskim, kujawsko – pomorskim, podkarpackim, warmińsko – mazurskim, śląskim i zachodniopomorskim prowadzą stałe monitorowanie choroby. W całości stałym monitorowaniem choroby objęto województwo lubuskie. Na podstawie analizy wyników pierwszego pobierania próbek największy odsetek stad zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego wystąpił na obszarze województw: świętokrzyskiego (8,7 %); wielkopolskiego (8,1 %); kujawsko – pomorskiego (7,4 %); małopolskiego (6,1 %). Występowanie i szerzenie się choroby Aujeszkyego jest związane głównie z gęstością populacji i intensywnością produkcji trzody chlewnej (województwo wielkopolskie i kujawsko-pomorskie) oraz rozdrobnieniem gospodarstw, sprzedażą targowiskową czy sąsiedzką (województwo świętokrzyskie i małopolskie). Duże znaczenie w przenoszeniu choroby miało również krycie loch knurami o nieznanym statusie epizootycznym. W województwach dolnośląskim, lubelskim, opolskim, podlaskim, pomorskim oraz zachodniopomorskim odsetek stad zakażonych wynosi 0 – 0,5 %. W pozostałych województwach, odsetek stad zakażonych wynosi od 2,1 do 3,1 %.

W trakcie dyskusji zwracano uwagę na zachwianie równowagi w podziale środków finansowych przeznaczonych na zwalczanie choroby Aujeszkyego. Na przykład na wynagrodzenia osobowe przeznaczono 10 412 463,24 zł, na zakup leków i materiałów medycznych – 1 370 750,24 zł, na podróże służbowe krajowe natomiast – 607 558,66 zł. Senatorowie pytali, czy zachowane proporcje są prawidłowe. Podnoszono także kwestię prowadzenia akcji informacyjnej, skierowanej do rolników, dotyczącej możliwości zachorowania, a także metod postępowania w razie wystąpienia choroby. Senatorowie zwracali uwagę na sygnały od producentów trzody chlewnej, według których w województwach brak środków finansowych przeznaczonych na zwalczanie tej choroby.

Podczas dyskusji stwierdzono, że system identyfikacji i rejestracji zwierząt działa z różnych przyczyn nie najlepiej. W związku z tym gdy lekarz weterynarii dociera do stad zarejestrowanych, czasem okazuje się, że ich już nie ma. Bywa również i tak, że niektóre stada nie są odnotowane w systemie IRZ. Wówczas dochodzi do zbędnego wydawania środków finansowych przeznaczonych na zwalczanie choroby. Senatorowie pytali także o badanie paszy dla zwierząt i o możliwość zmiany art. 16 ustawy o inspekcji weterynaryjnej, który mówi m.in., że badania na chorobę Aujeszkyego czy na gruźlicę może wykonywać zakład leczniczy dla zwierząt.

Odpowiadając na pytania senatorów, wiceminister T. Nalewajk i główny lekarz weterynarii J. Związek podkreślali, że nie zabraknie środków finansowych na zwalczanie tej choroby. Jeżeli program ma być realizowany, trzeba ponieść koszty, które są urzędowe i niezbędne. Na terenach wiejskich – za pośrednictwem wójtów i sołtysów oraz przedstawicieli oddziałów powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także pracowników ośrodków doradztwa rolniczego – prowadzono kampanię informacyjną, mającą na celu informowanie o zagrożeniu chorobą. Dokonywana jest również bardzo szczegółowa kontrola i monitoring pasz. Wykryto pewne nieprawidłowości dotyczące jakości pasz dla drobiu.

Ad. 3 Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi senator Jerzy Chróścikowski poinformował o jej kolejnych zaplanowanych posiedzeniach. Dwa posiedzenia zaplanowano na 14 lipca: pierwsze – seminaryjne na temat: „Uprawy GMO a polskie prawodawstwo”, drugie – legislacyjne, dotyczące rozpatrzenia ustawy o powszechnym spisie rolnym. Posiedzenie przewidziane na 28 lipca zostanie natomiast poświęcone zagadnieniom dotyczącym zwalczania salmonelli w stadach hodowlanych drobiu.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich